# Zienswijzen gemeenten op de Uitgangspuntennota 2026 per onderwerp

***(welke gemeenten, zienswijze samengevat en reactie dagelijks bestuur)***

| **Onderwerp: Geen zienswijze ingediend** | | |
|---|---|---|
| **Gemeenten:** | **Zienswijze samengevat:** | **Reactie dagelijks bestuur:** |
| Aalten, Bronckhorst, Voorst, Putten | Geen zienswijze. | Niet van toepassing. |
| **Onderwerp: Bezuinigingsscenario's** | | |
| **Gemeenten:** | **Zienswijze samengevat:** | **Reactie dagelijks bestuur:** |
| Berkelland, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk, Zutphen | De GGD wordt verzocht mee te denken over de financiële opgave die in 2026 op gemeenten af komt door inzichtelijk te maken welke mogelijkheden er voor de GGD zijn voor begrotings-ombuigingen. Daarvoor ontvangt de raad graag per begrotingsonderdeel een onderbouwing met een mogelijkheid tot ombuigingen(of niet) en de eventuele consequenties daarvan. | In 2025 werken wij verschillende bezuinigingsscenario's uit. De planning is dat het algemeen bestuur hierover in november 2025 een besluit neemt. De resultaten hiervan worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2026.<br>Daarbij worden mogelijk keuzes aangegeven, zoals taken of taakonderdelen niet-uitvoeren of de kwaliteit van de taakuitvoering verlagen en wordt inzicht gegeven in de effecten ervan en een duiding gegeven van de effecten. |
| **Onderwerp: Indicatoren** | | |
| **Gemeenten:** | **Zienswijze samengevat:** | **Reactie dagelijks bestuur:** |
| Apeldoorn, Berkelland, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, | Er is behoefte aan indicatoren om de inzet van de GGD inzichtelijk te kunnen maken en om de Bestuursagenda te monitoren en evalueren. | In de concept-Programmabegroting staan beleidsindicatoren die aansluiten bij de Bestuursagenda 2023-2027. |

| | | |
|---|---|---|
| Hattem, Heerde, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oude IJsselstreek, Winterswijk, Zutphen | De raden verwachten dan ook dat de GGD in de programmabegroting 2026 voor de onderwerpen van de Bestuursagenda indicatoren heeft opgenomen. | Verder start de GGD een project met twee trajecten om te komen tot meer gezamenlijk inzicht. Het eerste traject betreft het beter ontsluiten van al beschikbare kengetallen en gaat vervolgens door met het ontwikkelen van kengetallen per productgroep, zoals benoemd in de Producten- en dienstencatalogus.<br>Het tweede traject omvat het gezamenlijk ontwikkelen van outcome-indicatoren die kunnen helpen bij beleidskeuzes.<br><br>Verder wijzen wij op het vernieuwde Kompas Volksgezondheid van de GGD, waarin een grote hoeveelheid gezondheidsinformatie is opgenomen. |
| **Onderwerp: Indexeringssystematiek en besparingsmogelijkheden** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Berkelland, Ermelo, Harderwijk, Montferland, Oldebroek, Oude IJsselstreek, Winterswijk | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De raden vragen de GGD ervoor te zorgen dat de indexering van de GGD niet hoger is dan de indexatie vanuit het Gemeentefonds. Als de indexatie van de GGD toch hoger is dan de indexatie van het Gemeentefonds, dan is het verzoek aan de GGD NOG om voor het verschil proactief met besparingsmogelijkheden te komen. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>De door de GGD gehanteerde indexeringssystematiek, zoals door het algemeen bestuur vastgesteld in november 2019, gaat uit van de kosten, gebaseerd op de CPB-indexcijfers; de systematiek van de gemeenten is gebaseerd op inkomsten.<br>Wij hebben het algemeen bestuur toegezegd dat wij, in het geval van een substantieel afwijkende indexering, scenario's met mogelijke bezuinigingsmaatregelen aan het algemeen bestuur voorleggen.<br>In 2025 worden scenario's voor mogelijke bezuinigingen voor 2026 onderzocht. |

| Onderwerp: Meer samenwerking tussen GGD-regio's | | |
|---|---|---|
| **Gemeenten:**<br><br>Berkelland, Doetinchem, Elburg, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk | **Zienswijze samengevat:**<br><br>Het verzoek aan de GGD is om nadrukkelijk de samenwerking te zoeken met andere GGD regio's. Te denken valt aan datagericht werken en ook het verkennen van de mogelijkheden van toepassing van Artificial Intelligence (AI) binnen de Publieke Gezondheid. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>De mogelijkheden voor verdere samenwerking met andere GGD'en hebben zeker onze aandacht. Dit gebeurt ook al rondom monitoring en datagericht werken.<br>Op verschillende terreinen binnen de bedrijfsvoering werken wij intensief samen met andere GGD'en in Het Servicecentrum. En op de taakgebieden binnen het programma Algemene Gezondheidszorg vindt overleg en samenwerking plaats met de GGD'en in Oost-Nederland, bijvoorbeeld op het terrein van de medische milieukunde, infectieziektebestrijding, forensische geneeskunde en seksuele gezondheid. |
| **Onderwerp: Focus op mentale gezondheid bij jeugd** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Berkelland, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk | **Zienswijze samengevat:**<br><br>`Mentale gezondheid' is één van de vier inhoudelijke speerpunten in de Bestuursagenda 2023-2027. De resultaten van de producten en diensten van de GGD NOG zijn op regionaal en lokaal niveau nog niet goed inzichtelijk. Het verzoek aan de GGD is om eerst het gebruik van de huidige diensten en producten voor mentale gezondheid in kaart te brengen en deze vervolgens (nog) beter op de vraag van inwoners en maatschappelijke partners aan te laten sluiten. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>In de Producten- en Dienstencatalogus van de GGD, die te vinden is op de website van de GGD en gebaseerd is op de productgroepen van de GGD, vindt u een overzicht van onze producten en diensten; ook van die producten die een relatie hebben met mentale gezondheid bij de jeugd.<br>Producten die specifiek op mentale gezondheid betrekking hebben zijn bijvoorbeeld de Workshop Veerkracht in klas 3 of 4 VO, themagerichte trainingen en workshops binnen de Gezonde School en diverse leefstijlcampagnes, waaronder de Nederlandse week van de Mentale gezondheid, de Wereld Suïcide Preventie Week, de Week tegen Pesten en de Week tegen Eenzaamheid. |

| | | |
|---|---|---|
| | | Daarnaast ontwikkelen wij momenteel, samen met gemeenten en ketenpartners, aanvullende dienstverlening ter voorkoming van suïcide.<br>Dit jaar gaan wij aan de slag met het ontwikkelen van kengetallen, waardoor zicht ontstaat op bijvoorbeeld het gebruik van en de klanttevredenheid over onze producten en diensten.<br>Wij stimuleren hierin zoveel mogelijk het vraaggericht werken en sluiten daarbij aan bij de vraag van inwoners en maatschappelijke partners. Onder meer via onze Gezonde School-adviseurs gaan wij na of onze producten aansluiten bij de wensen en behoeften. |
| **Onderwerp: Informeren over meerkosten GGD** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Berkelland, Elburg, Montferland, Nunspeet, Oude IJsselstreek, Winterswijk | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De GGD wordt verzocht eerder contact op te nemen met gemeenten als zich situaties voordoen die leiden tot meerkosten. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>Wanneer duidelijk is dat er in afwijking van de begroting meerkosten voor alle gemeenten aankomen, maken we dat via de bestuursrapportage inzichtelijk en, waar eerder nodig, via de lijn van het algemeen bestuur kenbaar.<br>In het geval deze meerkosten betrekking hebben op een specifieke gemeente (bijvoorbeeld bij kosten voor huisvesting van de Jeugdgezondheidszorg in die gemeente), nemen wij zo snel mogelijk rechtstreeks contact op met de betreffende gemeente.<br>Wij onderschrijven het belang om dit tijdig te doen. |

| Onderwerp: Taken GALA en IZA | | |
|---|---|---|
| **Gemeenten:**<br><br>Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De raden hebben behoefte aan meer duidelijkheid over welke taken de GGD voor het GALA en IZA vanuit de inwonerbijdrage uitvoert en welke vanuit eventuele plustaken of extra opdrachten. Ook bestaande taken van de GGD vallen volgens de raad onder de GALA- en/of IZA-plannen. De raad krijgt daarom ook graag inzicht in welke (reguliere) taken van de GGD bijdragen aan de GALA en IZA plannen.<br>De raad ziet het resultaat graag terug in een jaaroverzicht voor 2025 en de Programmabegroting 2026. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>De reguliere taken van de GGD (gezondheidsonderzoek, gezondheidsbevordering etc.) dragen bij aan het bevorderen van de gezondheid van de inwoners; en daarmee ook aan de primaire doelstellingen van IZA en GALA. Onze producten- en dienstencatalogus geeft inzicht in de taken die wij vanuit de inwonerbijdrage uitvoeren. Wij zijn een project gestart, waarin wij beogen aan de hand van het ontwikkelen van kengetallen en indicatoren de relatie tussen de doelstellingen van de akkoorden en onze inzet meer zichtbaar te maken.<br><br>Aanvullende opdrachten in het kader van IZA en GALA worden niet via de inwonerbijdrage gefinancierd; deze worden merendeels bekostigd uit de IZA-SPUK-regeling en GALA-SPUK-regeling. Voorbeelden hiervan zijn de regionale coördinatie ketenaanpakken in de Achterhoek en Midden-IJssel/Oost-Veluwe, het monitoren van het Regioplan Apeldoorn/Zutphen en de regionale coördinatie van JOGG in de Achterhoek.<br><br>Verantwoording van onze activiteiten gebeurt aan de hand van de gebruikelijke planning- en controlcyclus. |
| **Onderwerp: Raadadviescommissie** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Brummen, Elburg, Ermelo, Oldebroek,<br><br>Berkelland (tegen) | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De raad ziet het belang van het instellen van een raadsadviescommissie. Hij verzoekt de GGD deze zo spoedig mogelijk in te stellen. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>We nemen kennis van de reactie van de gemeente Berkelland.<br><br>Nu niet alle 22 gemeenten instemmen, maar er verder wel een breed gedragen wens is voor het instellen van een |

| | | |
|---|---|---|
| | NB De gemeente Berkelland verzoekt de GGD geen gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen. | raadsadviescommissie, gaan wij - in navolging van de VNOG - bezien welke mogelijkheden er zijn een informele adviescommissie in het leven te roepen. |
| **Onderwerp: Toegevoegde waarde zienswijzeprocedure Uitgangspuntennota** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De GGD wordt gevraagd te verkennen wat de toegevoegde waarde is van een zienswijzeprocedure op de Uitgangspuntennota. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>Vorig jaar is, met toestemming van de colleges van B&W, de 7e wijziging Gemeenschappelijke regeling GGD NOG vastgesteld. De wijziging voorziet onder ander in de gelegenheid die het algemeen bestuur aan de raden geeft om een zienswijze in te dienen op de jaarlijkse algemene financiële en beleidsmatige kaders, bedoeld in artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen.<br>Aangezien deze wijziging nog maar kortgeleden is vastgesteld, zien wij nu geen reden om dit weer ter discussie te stellen.<br>De raad is overigens niet verplicht om een zienswijze in te dienen en kan daar om moverende redenen van afzien. |
| **Onderwerp: Evaluatie Bestuursagenda** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Elburg, Epe, Nunspeet, Oldebroek, | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De raad vraagt zich af hoe de GGD de Bestuursagenda op een zinvolle wijze kan evalueren als de speerpunten niet zijn geconcretiseerd en voorzien zijn van indicatoren. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>In 2025 evalueren wij de Bestuursagenda 2023-2027. Het algemeen bestuur wordt betrokken bij deze evaluatie. Met hen bekijken wij hoe de speerpunten gewaardeerd kunnen worden. |

| Onderwerp: Externe subsidies | | |
|---|---|---|
| **Gemeenten:**<br>Harderwijk, Oldebroek Oude IJsselstreek, Winterswijk | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De GGD wordt gevraagd nog meer in te zetten op het aantrekken van externe (Europese) subsidies en fondsen. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>Het aantrekken van externe subsidies heeft onze aandacht. De mogelijkheden daartoe worden met name gemonitord via onze Academische Werkplaats AGORA. Deze mogelijkheden spelen met name rondom onderzoek en gezondheidsbevordering. |
| **Onderwerp: Evaluatie GGD NOG Robuust** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Apeldoorn, Elburg, Epe | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De raden vinden de evaluatie van GGD NOG Robuust en het betrekken van de gemeenten hierin belangrijk. De raad verzoekt de GGD om in de jaarstukken van 2024 te verwerken of de inzet al dan niet heeft geleid tot de gewenste veranderingen op de gesignaleerde zwakke punten. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>In april 2025 rapporteren wij aan het algemeen bestuur over de resultaten die bereikt zijn in het kader van GGD NOG Robuust. Deze rapportage is pas gereed na het opmaken van de jaarstukken, zodat wij deze daarin niet kunnen meenemen. |
| **Onderwerp: Voortgang acties uit de zienswijzen** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Elburg, Oldebroek | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De raad geeft in overweging om de voortgang van de acties naar aanleiding van de ingediende zienswijzen voor de raden inzichtelijk te maken. Bijvoorbeeld door een actielijst hiervoor op te stellen, deze te voorzien van een deadline, de voortgang actief te monitoren en deze te delen met de raden. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>De meeste zienswijzen hebben betrekking op onderwerpen die aan de orde komen in de Programmabegroting. Twee keer per jaar rapporteren wij aan het algemeen bestuur via een bestuursrapportage over de voortgang van de onderwerpen in de Programmabegroting. Een separate actielijst is naar ons oordeel daarom niet nodig.<br>Voor wat betreft het project voor de ontwikkeling van kengetallen en indicatoren betrekken wij gemeenten |

| | | |
|---|---|---|
| | | nadrukkelijk bij de voortgang; gemeenten zijn uitgenodigd deel te nemen aan een ambtelijke klankbordgroep. |
| **Onderwerp: Communicatie naar raden** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Elburg, | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De GGD wordt gevraagd tijdig en open met de raden van de 22 gemeenten te blijven communiceren over wat er de komende jaren op de GGD afkomt en hen mee te nemen in vraagstukken die om besluitvorming in de raden vraagt. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>Ook wij vinden het belangrijk de gemeenten te informeren over relevante ontwikkelingen. Dit doen wij via het algemeen bestuur of via een eventueel in te stellen raadsadviescommissie. |
| **Onderwerp: Financiën nieuwkomers** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Heerde | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De raad ziet graag in de Programmabegroting 2026 weergegeven wat de preventieve zorg voor nieuwkomers financieel betekent voor de GGD, waarbij duidelijk wordt Wat onder de inwonerbijdrage valt en wat onder plusproducten valt. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>De inzet van de GGD voor nieuwkomers die reguliere inwoners van de gemeenten zijn(Jeugdgezondheidszorg, vaccinaties, voorlichtingen, tolkkosten), is verdisconteerd in de inwonerbijdrage. Daarvoor wordt uitgegaan van een x-aantal nieuwkomers. Bij een afwijking van het aantal van 20% doen wij een voorstel tot oplossing.<br>De inzet van de GGD voor asielzoekers die in asielzoekerscentra verblijven, zijn plustaken en worden betaald door het COA. |
| **Onderwerp: Accent in de basisdienstverlening op gezondheidsbevordering en voorlichtingscampagnes** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Zutphen | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De raad vindt gezondheidspreventie belangrijk en zou graag zien dat de GGD dichtbij de inwoners staat en meer zichtbaar is voor inwoners (niet als merknaam, maar op | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>De GGD ondersteunt gemeenten vraaggericht bij het vormgeven van het gemeentelijk gezondheidsbeleid en gaan graag in gesprek met de gemeente over de wensen en |

| | | |
|---|---|---|
| | inhoud). De raad wil daarom in de basisdienstverlening vanuit de inwonerbijdrage het accent willen verschuiven naar meer gezondheidsbevordering en voorlichtingscampagnes gericht op inwoners, en minder inzet op (bovenwettelijk) onderzoek en advies. | mogelijkheden hierbij.<br>Wij zien het doen van onderzoek als een belangrijke taak van de GGD. Hiermee krijgen we inzicht in de effecten van onze acties en inzicht in welke acties er nodig zijn. Dit geeft input voor gezondheidsbevordering en voorlichtingscampagnes. |
| **Onderwerp: Geen kleinschalige vaccinatielocaties** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Winterswijk | **Zienswijze samengevat:**<br><br>Winterswijk verzoekt de GGD geen kleinschalige vaccinatielocaties in te richten. Mocht dit een verplichting zijn, dan kan de GGD actief de samenwerking zoeken met de huidige aanbieders van de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>Voor een zo groot mogelijk succes van het Rijksvaccinatieprogramma wordt nadrukkelijk geadviseerd hiervoor kleinschalige vaccinatielocaties in te richten. Indien dat in een gemeente niet mogelijk of wenselijk is, gaan wij graag samen met die gemeente en ketenpartners op zoek naar alternatieve oplossingen. |
| **Onderwerp: Kleinschalige vaccinatielocaties** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Zutphen | **Zienswijze samengevat:**<br><br>Waar het gaat om de huisvesting voor de jeugdgezondheidszorg (voor kleinschalige vaccinatielocaties en/of in het onderwijs), biedt Zutphen aan actief mee te denken als de GGD knelpunten in de huisvesting van de jeugdgezondheidszorg in Zutphen signaleert. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>Wanneer dat aan de orde is in Zutphen, maken wij graag van dit aanbod gebruik. |
| **Onderwerp: Bij visievorming de inhoud voorop en niet de organisatievorm** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Zutphen | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De GGD gaat met betrokken partijen in gesprek over het toekomstperspectief van de GGD op de korte, middellange | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>Bij de organisatie van de GGD gaat het ons dagelijks bestuur ook primair om de inhoud van de publieke gezondheidszorg. |

| | | |
|---|---|---|
| | en lange termijn. De raad vindt het belangrijk dat bij de toekomstperspectieven de inhoud altijd voorop blijft staan en niet de organisatievorm. Ook wil de raad aangeven dat hij het belangrijk vindt dat het zwaartepunt voor de GGD blijft bij de uitvoering van de reguliere taken op het gebied van de publieke gezondheid: gezondheidsbevordering en gezondheidsbewaking. | Verder zien ook wij onze basistaken als core-business voor de GGD. |
| **Onderwerp: Aanleveren data** | | |
| Gemeenten:<br><br>Apeldoorn | **Zienswijze samengevat:**<br><br>Het verzoek aan de GGD is om frequenter data aan te leveren en af te stemmen met gemeenten op inhoud. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>Graag overleggen wij met gemeenten over het aanleveren van data en het afstemmen op de inhoud. Het frequenter aanleveren van data dan nu het geval is brengt wel extra kosten met zich mee.<br>Verder wijzen wij op het vernieuwde Kompas Volksgezondheid van de GGD, waarin een grote hoeveelheid gezondheidsinformatie is opgenomen. |
| **Onderwerp: Beschrijven verdere stappen bestuurlijke ontwikkelingen** | | |
| **Gemeenten:**<br><br>Brummen | **Zienswijze samengevat:**<br><br>De raad wil dat in de concept-Programmabegroting 2026 verdere stappen zijn gezet en beschreven omtrent de bestuurlijke ontwikkelingen. Voor de korte termijn betreft dit de financiële opgaven van de gemeenten met het oog op het ravijnjaar, en de ontwikkelingen rondom Jeugdgezondheid. | **Reactie dagelijks bestuur:**<br><br>In de concept-Programmabegroting benoemen wij het opstellen van diverse scenario's voor eventuele bezuinigingen. Ook refereren wij aan het besluit van het algemeen bestuur om een onafhankelijk onderzoek te starten naar een toekomstbestendige jeugdgezondheidszorg. |